Raadsmededeling openbaar

Nummer	:	148-2023
Datum	:	6 november 2023
B&W datum	:	6 november 2023
Beh. Ambtenaar	:	H. den Hengst, R. Letteboer, G. Sikking
Portefeuillehouder	:	T.M.M. Kok
Onderwerp	:	Beantwoording aanvullende vragen en toezeggingen oordeelsvormende raad begroting 2024

Aanleiding
In de oordeelsvormende raad over de begroting 2024 op 16 en 17 oktober, zijn vragen gesteld of toezeggingen gedaan over diverse onderwerpen. Daarnaast zijn er in de periode na de oordeelsvormende vergadering ook vragen gesteld over specifieke onderwerpen. Met deze raadsmededeling wordt per programma ingegaan op de vragen en toezeggingen.

Inhoud mededeling

Programma 1 Ruimte:

Vraag: Kan aangegeven worden welk bedrag gemoeid zou zijn met het verhogen van het onderhoudsniveau van de begraafplaatsen, van niveau b naar niveau a. In de beantwoording van de vragen staat nl. dat de onderhoudskosten verdubbeld zou gaan worden (zie 1.16). In de tabel bij de lasten staat een post (lasten) van 292k. Betekent dus dit dat het verhogen van het onderhoud niveau op begraafplaatsen een extra kostenpost van 292k zou betekenen?

Antwoord: De 292k die in tabel 1.16 staat, zijn de totale kosten (personeel, aanschaf materiaal, plantgoed, gebouwen etc.) van de begraafplaatsen. De begraafplaatsen in de gemeente Aalten worden momenteel onderhouden door 2 reguliere krachten en 3,5 fte SW medewerkers (Laborijn) De totale kosten personeel voor alleen het onderhoud bedragen op dit moment ongeveer €190.000,-. Dus wanneer je het onderhoudsniveau op alle begraafplaatsen naar A zou willen, dan zou dit ongeveer €190.000,- extra kosten. En in de toekomst lopen deze kosten extra snel op, dit omdat SW medewerkers vervangen worden door mensen vanuit de participatiewet (een SW medewerker kost nu ongeveer €12.000,- en iemand vanuit de participatiewet ongeveer €25.000,-.)

Vraag: Aanvullend de vraag: welke kosten zouden gemoeid zijn om alleen begraafplaats Berkenhove te verhogen (van b naar a).

Antwoord: Berkenhove wordt momenteel onderhouden door 1 reguliere kracht en 3 SW medewerkers. De totale kosten bedragen nu voor Berkenhove ongeveer €115.000,- en bij een onderhoudsniveau A, zullen dan de kosten verdubbelen (1 reguliere kracht en 3 fte SW medewerkers extra).

Vraag: Het dekkingspercentage bij begraafplaatsen zou 40-60% moeten zijn. Wij begrijpen dat het dekkingspercentage nu veel lager is. Moeten de opbrengsten niet verhoogd worden om dat onderhoud netjes te kunnen houden? Wat is het dekkingspercentage dat afgesproken is?

Antwoord: Er zijn geen afspraken over een dekkingspercentage. In 2018 was de dekkingsgraad 48%. Mede door de hogere leges en het inzetten van SW medewerkers waardoor de kosten zijn gedaald, is de dekkingsgraad nu 78%. Dit betekent dat er minder geld vanuit de algemene middelen ingezet hoeft te worden. Er zijn geen afspraken dat de meeropbrengst van een hogere dekkingsgraad ingezet moet worden voor bijvoorbeeld onderhoud. Er is alleen een minder groot tekort dat gedekt moet worden.

Vraag: Zijn de huidige leges nu lager of hoger t.o.v. omliggende gemeentes?

Antwoord: In de programmabegroting 2024 op pagina 50 is een lasten en batenoverzicht opgenomen van de kostendekkende tarieven. Hier wordt de % kostendekkendheid bepaald door de totale lasten af te zetten tegen de totale baten. De gemiddelde kostendekkendheid van de leges omgevingsvergunning en bestemmingsplannen ligt hierbij op 18%. De voornaamste reden dat dit het gemiddelde % kostendekkendheid van deze tarieven zo laag ligt heeft te maken mat de hoogte van de in de begroting geraamde baten. In verband met de invoering van de omgevingswet zijn de leges voor omgevingsvergunning en bestemmingsplannen naar beneden bijgesteld. De lasten daarentegen laten zich veel moeilijker voorspellen. De kostendekkendheid in de begroting laat de afgelopen jaren dit afwijkende beeld zien daar we er bij eerdere begrotingen al vanuit zijn gegaan dat de omgevingswet zou worden ingevoerd, maar in de praktijk iedere keer werd uitgesteld.

We willen hierbij aantekenen dat het vergelijken van legestarieven met andere gemeenten zonder daarbij exact te weten wat wel en wat niet wordt meegenomen in de berekening geen goede weergave geeft van de werkelijkheid. Omdat we per 1-1-2024 overgaan naar een volstrekt nieuw stelsel met nieuw instrumentarium en nieuwe spelregels, is het voor alle gemeenten nog moeilijk te voorspellen hoe de kosten precies zullen uitvallen (want hoeveel tijd gaat straks bijvoorbeeld zitten in het nieuwe instrument van de BOPA, of een wijziging van een omgevingsplan, of in vooroverleg e.d.). Over een jaar kan dan veel preciezer worden aangegeven hoe de legestarieven zouden moeten zijn om een goede discussie te voeren over de kostendekkendheid van de tarieven.

Vraag: Verzoek om schriftelijk aan te geven hoe de CDOKE-gelden middelen worden ingezet. Welke uren hier nu uit betaald worden en welke niet en wanneer die gestart zijn.

Antwoord: De CDOKE-middelen zijn middelen die de gemeente Aalten ontvangt voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid. Deze middelen moeten voor 90% besteed worden aan apparaatskosten zoals, salarissen en sociale lasten (inclusief de ondersteunende diensten HRM, financiën, communicatie), kosten voor ingeleend personeel en onderzoekskosten ed.

Voor de vaststelling van de klimaatwet werd er binnen onze organisatie al gewerkt aan duurzaamheid en klimaat. De taken werden vaak gecombineerd met werkzaamheden zoals toetsen bestemmingsplannen, milieu en vastgoed. De verhouding was toen ongeveer 30% duurzaamheid en 70% overige taken. Sinds de invoering van de klimaatwet is deze verhouding verschoven naar bijna volledige inzet op duurzaamheid. Deze verschuiving binnen de formatie zorgt ervoor dat deze medewerkers niet of nauwelijks nog inzetbaar zijn op de andere werkzaamheden. De urenuitbreiding voor duurzaamheid van de medewerkers die reeds in dienst waren worden gedekt uit de CDOKE-middelen. Hierdoor wordt formatie vrijgespeeld om vacatures uit te zetten voor de andere werkzaamheden. Dit is echter een klein deel van de besteding van de CDOKE-middelen. Inclusief deze verschuiving heeft de volgende formatie uitbreiding plaatsgevonden ten laste van de CDOKE-middelen.

- *Uitbreiding uren beleidsmedewerker duurzaamheid 0,4 fte structureel*
- *Uitbreiding uren projectmedewerker op duurzaamheid waaronder water 0,3 fte structureel*
- *Inhuur medewerker klimaatadaptiestrategie 1 fte incidenteel*
- *Formatie uitbreiding medewerker warmtetransitie en verduurzamen industrieterrein 0,8 fte*
- *Formatie uitbreiding medewerkster steenbreek en circulaire economie 0,6 fte*
- *Inhuur communicatie 0,4 fte*
- *Formatie-uitbreiding projectregisseur duurzaamheid 0,4 fte*

In totaal is de formatie met 3,9 fte toegenomen voor de uitvoering van het klimaat en energiebeleid, waarvan 1,4 fte inhuur. We houden hiermee goed in de gaten in hoeverre de inhuur tijdelijk van aard moet blijven of omgezet moet worden naar vaste formatie.

Programma 2 Sociaal Domein

Vraag: De gemeenten mogen voor de begroting 2024-2027 ervan uitgaan dat ze de middelen van de Hervormingsagenda jeugd volledig krijgen en dat de besparingen van de rijksmaatregelen volledig worden gehaald. Wat zijn de meerjarige bedragen gesplitst naar inkomsten en besparingen?

Antwoord: Deze bedragen zijn niet gesplitst in onze begroting. De besparingen in relatie tot de Hervormingsagenda Jeugd zijn daarom niet specifiek in beeld.

Vraag: De bedragen zijn misschien niet gesplitst geboekt maar u heeft wel berekend hoeveel de bijstellingen in de begroting zijn. Dus ontvangen wij graag de bijstellingen meerjarig in het kader van de hervormingsagenda jeugd.

Antwoord: Zie bijlage van deze raadsmededeling.

Vragen subsidie Koppelkerk

Toelichting
Medio 2023 heeft de Koppelkerk de gemeente Aalten verzocht om een structurele verhoging van de budgetsubsidie vanaf 2023. In de begroting 2024 en de meerjaren begroting 2025- 2027 die u ter vaststelling is aangeboden stelt het college voor om de Koppelkerk in 2024 een extra subsidie te verstrekken van €28.000,--. In de najaarsnota 2023 komt een apart voorstel over het tekort dat in 2023 wordt verwacht. Bij de besprekingen over de begroting 2024 heeft het college besloten om nog geen besluit te nemen over een structurele verhoging van de subsidie maar zich te beperken tot 2023 en 2024. Enerzijds vanwege de erkenning van de noodzaak tot professionalisering en de opeenstapeling van tegenslagen zoals corona, energiecrisis en ziekte van de directeur. Anderzijds omdat de tijd ontbrak om een definitief oordeel te kunnen uitspreken over de noodzaak van de verhoging maar ook om te kunnen beoordelen wat de effecten van alle organisatieversterkende maatregelen zijn. Bij de besluitvorming over de begroting 2024 is er onvoldoende aandacht voor geweest dat de begrotingsbehandeling in tijd voor de najaarsnota plaatsvindt. Ook bij het opstellen van de definitieve begrotingsteksten is daar geen aandacht aan besteed.

Vraag: Is het juist dat de gemeente de komende twee jaar €28.000,-- extra wil geven aan de Koppelkerk?

Antwoord: De subsidie aan de Koppelkerk wordt met de voorliggende begroting incidenteel voor het jaar 2024 met €28.000,-- verhoogd. We hebben het in de begroting dus over één jaar. Daarnaast ligt er nog een verzoek van de Koppelkerk om ook voor het lopende jaar 2023 een beroep te kunnen doen op een subsidieverhoging van maximaal €28.000,--. Het college stelt in de najaarsnota voor maximaal €28.000,-- te reserveren. Definitieve vaststelling van de subsidie zal plaatsvinden na het aantonen van het definitieve tekort door de Koppelkerk.

Vraag: Zo ja. Waarom wordt er in de begroting gesproken over een eenmalige bijdrage van €28000?

Antwoord: De verhoging van de subsidie is in het kader van de behandeling van de gemeentebegroting 2024 en meerjarenbegroting 2025-2027 in eerste instantie incidenteel voor het jaar 2024. In de loop van 2024 wordt bezien in hoeverre structurele herziening van de jaarlijkse budgetsubsidie nodig is. Dit ook mede in relatie tot andere gesubsidieerde culturele organisaties.

Vraag: Zo ja, gaat het dan over een eenmalige bijdrage in 2024 en 2025?

Antwoord: Als ook het verzoek van de Koppelkerk voor 2023 (via de procedure Najaarsnota) wordt gehonoreerd, gaat het dus om een begrotingstechnische subsidieverhoging met €28.000,-- (van €20.000,-- naar €48.000,--) voor de jaren 2023 en 2024.

<u>Programma 3 Bedrijfsvoering</u>

Vraag: Klopt het dat het college extra geld vraagt voor de doorontwikkeling van de bedrijfsvoering (pag.40 punt 2 van de programmabegroting)?

Antwoord: Ja, dat klopt. Het college vraagt €100.000,-- incidenteel voor 2024 voor de doorontwikkeling van de bedrijfsvoering. Hieronder valt het digitaliseren van de en het optimaliseren van de processen. Dit alles met als doel om onze inwoners beter van dienst te kunnen zijn.

Vraag: Graag zien we de businesscases over verduurzaming van gemeentelijke gebouwen zodat we kennis kunnen nemen van de informatie die er is.

Antwoord: Binnenkort zal er een update worden gegeven over de stand van zaken met betrekking tot dit onderwerp. De raad zal daarvan afzonderlijk op de hoogte worden gesteld.

Bijlage(n)

- *Bijlage behorende bij beantwoording hervormingsagenda jeugd.*

Tabel Jeugdzorg augustus 2023 behorende bij nieuwsbrief Pauw t.b.v. voorbereiding septembercirculiare 2023						
Bedragen x € 1 mln	2023	2024	2025	2026	2027	2028
basis	1.828	1.828	1.828	1.828	1.828	1.828
dossiers met overeenstemming	-374	-374	-374	-961	-1.017	-1.017
dossiers zonder overeenstemming	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Min.VWS uitvoering hervormingsagenda	-9	-91	-95	-83	-89	-50
inkomensafhankelijke ouderbijdrage	pm	pm	pm	pm	pm	pm
verwerkt voorschot in eigen begroting	0	0	0	0	0	0
	1.445	1.363	1.359	784	722	761
aanvullende maatregelen	0	0	500	500	511	511
toegekend of gereserveerd op aanvullende post (AP)	1.445	1.363	859	284	211	250
x factor cfm afspraak met toezichthouders	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,75
	1.445	1.363	859	284	211	188
€ 1 mln staat voor Aalten gelijk aan:	1.547	1.593	1.523	1.523	1.523	1.523
nieuw scenario voor de baten van de begroting	2.235.415	2.171.433	1.308.229	432.523	321.346	285.556
scenario voor de lastenkant van de begroting:						
lagere raming jeugdzorg i.r.t. aanvullende maatregelen		0	773.500	773.500	773.500	592.888
effect nieuw scenario 100% (muv 2028) + aanvullende maatregelen	**2.235.415**	**2.171.433**	**2.081.729**	**1.206.023**	**1.094.846**	**878.444**
oud scenario tabel mei 2023		**2.171.433**	**2.081.729**	**1.332.429**	**935.556**	**935.556**
verschil nieuw en oud scenario		**0**	**0**	**-126.406**	**159.290**	**-57.111**
				mutatie septembercirculaire 2023		

De blauwe regel is de bijstelling meerjarig in het kader van de hervormingsagenda Jeugd. Daarin zijn alle afspraken tussen Rijk en gemeenten meegenomen v.w.b. dossiers met overeenstemming, aanvullende maatregelen en uitvoeringskosten door VWS. Tot en met 2027 zit er voor 100% in.
Het totale effect voor de jaren 2024 en 2025 (meicirculaire 2023) is verwerkt in de begroting 2024. Het totale effect voor 2026 en 2027 (inclusief mutatie septembercirculaire 2023) is opgenomen in de najaarsnota 2023 en wordt na vaststelling door de raad verwerkt in de begroting 2024.